

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/459
komudagur 4.12.2003

DAGSETNING

TILVÍSUN

Alþingi, efnahags- og
viðskiptanefnd
nefndarritari
Ágúst Geir Ágústsson
Austurstræti 8
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 3. desember 2003

2003110230

Umsögn um þingmál, 18 mál. Frádráttur vegna félagsgjalda til stéttarfélaga

Með bréfi dagsettu 12.nóvember sl. óskar háttvirt efnahags- og viðskiptanefnd eftir því að ríkisskattstjóri gefi umsögn um frumvarp á þskj 18, 18. mál yfirstandandi þings. Um er að ræða tillögu til breytinga á lögum nr 90/2003 um tekjuskatt og eignarskatt í þá veru að félagsgjöld til stéttarfélags verði frádráttabær til skatts hjá einstaklingum utan atvinnurekstrar.

Það er skoðun ríkisskattstjóra að ákvæði frumvarpsins séu ekki í samræmi við þá stefnu sem fylgt hefur verið af stjórnvöldum í skattamálum undanfarna áratugi að leitast við að hafa skattgrunn og skattstofna sem breiðasta og með sem fæstum undanþágum. Með upptöku staðgreiðslu samkvæmt lögum nr. 45/1987 var nauðsyn á einföldun skattkerfisins og í því skyni voru frádráttarákvæði launþega í þágildandi lögum um tekjuskatt og eignarskatt einfölduð og því sem næst færð í núverandi mynd. Um þessi atriði segir svo í athugasemdum með 3. og 4. gr. laga nr. 49/1987, 109 löggjafarþing; 342. mál : " Eins og rakið er í almennum athugasemdum hér að framan er afnám hinna fjölmörgu frádráttarheimilda frá tekjum, sem í gildi hafa verið í lengri eða skemmri tíma, forsenda þess að tekið verði upp staðgreiðslukerfi skatta, sem bæði uppfyllir þær kröfur að vera einfalt og öruggt í framkvæmd. Af þessum sökum verður ekki komist hjá því að afnema nær allar gildandi frádráttarheimildir frá tekjum sem um ræðir í A, C, D og E-lið 1. mgr. 30. gr. laga um tekjuskatt og eignarskatt. Á móti kemur að persónuafsláttur er rúmlega tvöfaldaður, tekinn verður upp sérstakur sjómannaafsláttur, kveðið á um sérstakar húsnæðisbætur til þeirra sem byggja í fyrsta sinn, auk þess sem jaðarskatthlutfallið lækkar nokkuð."

Í athugasemdum með frumvarpi því sem hér er til umsagnar á þskj 18 á yfirstandandi þingi segir: "Yfirsattanefnd hefur markað þá stefnu að félagsgjöld sem fyrirtæki greiða til samtaka atvinnurekenda megi draga frá tekjuskattsstofni. Félagsgjöld sem launþegar greiða til stéttarfélaga sinna hafa hins vegar ekki verið frádráttarbær frá skatti fram að þessu. Flutningsmenn telja engin rök fyrir því misræmi. Það felur í sér ranglæti, jafnt gegn launamönnum sem verkalýðshreifingunni, og stenst varla jafnræðisreglu."

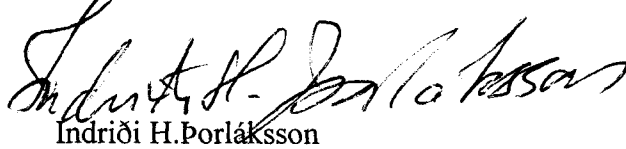
Ríkisskattstjóri vill í þessu sambandi benda á að almennt verður ekki jafnað saman frádráttarheimildum launþega frá skattskyldum tekjum svo sem þær kunna að vera afmarkaðar í skattalögum og almennum rekstrarkostnaði þeirra sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi. Um rekstrarkostnað eða frádrátt frá atvinnurekstrartekjum gilda að meginstefnu til önnur lögmál en um frádráttarliði launþega. Meginregluna er að finna í 31. gr. gildandi laga. Til fyllingar síðast nefndu ákvæði gildir reglugerð nr. 483/1994, um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi. Í 1. málsli. b- liðs 6. gr. tilvitnaðrar reglugerðar segir: að til rekstrarútgjalda megi telja :

"Félagsgjöld sem atvinnurekendur greiða og ganga til greiðslu kostnaðar vegna öflunar, viðhalds og tryggingar atvinnurekstrartekna þeirra." Eins og þarna kemur fram er frádráttur frá atvinnurekstrartekjum miðaður við það að eftir standi til skattlagningar sá hluti teknanna, sem rennur til eigandans hvort sem er sem rekstrarhagnaður, arður eða önnur úttekt úr félagi eða sem eignarauki í félaginu. Enginn persónulegur kostnaður eigendanna á að vera frádráttarbær. Ekkert misræmi er því í lögnum heldur er hér um eðlilegan og rökréttan mismun að ræða.

Þá vill ríkisskattstjóri benda á að með breytingu þessari yrði farið að nýju inn á þá braut að láta ráðstöfun tekna ráða um skattskyldu þeirra en slíkt samrýmist illa meginreglum skattalaganna um skattskyldu og skattskyldar tekjur.

Ríkisskattstjóri leggst eindregið gegn breytingu þeirri sem frumvarpið felur í sér.

Virðingarfyllst

Indriði H. Þorláksson